

יוצא דופן פרק חמישי נדה

מב.

עין משפט נר מצוה

כד א מיי פ"ו מהל' מרומת הל"ז:
 בח ב מיי פ"ה מהל' אבות העומה הל"ט והלכה י"ז:
 גו ב מיי פ"ה מהל' אסורי ביאה הל"ז:
 כד ב מיי פ"ה מהל' משבב ומשבב הל"ג סגנו לאון קול:
 בח ב מיי פ"ג מהל' שאר אבות העומה הלכה א':

תוס' הרא"ש

מדאחמיר רחמנא אבעלי קריין בסני. לאו מאשגב גמיר דא"כ יגמר מוקדש מדאחמיר רחמנא לשלח בעל קרי חזו לבי מחותן כמרו בו והתם לאו חידוש הוא אלא גמיר מאשגב דמטעם פולת החמיר הכתוב (רדב"ג קריין) בסני שיפירשו ימים מנשותיהן: דחא זבין ומצורעין וא"כ דייח כבועלה ולא תמטא במשורו וי"ל דל"י שמעון ודאי אינה מטמא במשורו וה"ק דאפי' סבירא לן כ"י שמעון את דאית ליה לעיל שאינה מטמאה בפנים כבחון מ"מ אישורו דס"ל דמטמאה כמשהו: הנהיר והובח ושומרת יום כנגד יום כולם מטמאות בפנים כבחון: פרשי בראיה ראשונה אבל בשניה ליכא למימר דחא בלא ראיא מטמאה היא וה"ק הובח והשומרת יום כלומר בין שראתה ג' ימים בין שראתה יום אחד מטמאה בבית החיצון בראיה ראשונה: ונ"ל דבתנ' דחק דמשכח לה פסיו נפקותא בובה ימי רצופין: אמאי טמאה בלועה היא: אליבא דאביי דאחמיר רחמנא אבעלי קריין דאית ליה לקמן דאיתו מקום של אשה בלועה. ומי לרבא נמי איכא למימר דקרי ליה טמאה בלועה משום דאיידי שעקר מחמקרו ולא יצא עדיין לבית החיצון והא דמסיק הכא נמי בשיצא לחוץ לרבא אע"ג דלא יצא לחוץ לגמרי אלא שיצא לבית החיצון לגמרי. ומי מדאחמיר עשאוה כבבלת עוף טהור משמע דס"ל כאביי דלרבא אמרין לקמן דמקום נבלת עוף טהור בית הסתוריה: עשאוה כבבלת עוף טהור. ואע"פ שלא החמירו בשאר טמאות בלועות דלמא הכא גזרו טפי שלא יבא לטהרה ע"י טבילה זו אפי' נגע בה כשיצא לחוץ:

מסתברא דנוגע הויא. ומסיני לא גמרינן לחדוש הוא ולהכי לרצנן נמי אלטרנך יהיה ללא גמרינן מסיני אע"ג דבסמך צני למימר דאף לר"ש רואה הויא וסתרה: **מדאחמיר** רחמנא אבעלי קריין בסני. מליש לא מוכח דפשיטא לרואה הוי אלא מואסה דמשום פולתת אוהיר רחמנא ג' ימים אל תגשו אל אשה: **דחא** זבין ומצורעים דחמיר. אף ע"ג דלכתי לא נאמרה פרשת טומאה וזילוח טמאים מ"מ ראו להחמיר בהן יומר מצפולטת: **עך באן דא קאמר ר' שמעון** בו'. אל תמא במשורו רואה הויא וסת' והא אמר צפסחים פרק אלו דברים (דף י"ז ע"ב) דר' שמעון סבר כ"י נתן דוז צני שיעור כחמית פי האמה וילף בעל קרי מזב ו"כ אמאי מטמא במשורו ימא דיה כבועלה וי"ל דרבי שמעון ודאי לא מטמא במשורו והכא ה"ק אפי' למאן דלית ליה כ"י שמעון דפולתת ולא מטמאה בפנים כבחון מ"מ מטמאה במשורו אי סבר דאיש מטמא במשורו:

בירידה טמאה. הדס טמא דיצומו וטבילה תליא רחמנא וטמאה האשה משום נוגע טומאת ערס: **אמאי** טומאה בלועה היא. לנצני דלמיר כסמך אמתו מקום של אשה בלועה הוי נישא דקרי ליה טומאה בלועה ולרצנא נמי דלמיר צני הסתרים הוי י"ל דמיידי בשענקר הדס נמי המקור ולא יא' לצני החיצון והא דמסיק שיצא לחוץ לנצנא לא כריך שיצא לחוץ לגמרי אלא שיצא לצני החיצון דהוי צני הסתרים וטמא במשורו וימיה עשאוה כבבלת עוף טהור משמע דסבר כצני דלרצנא אמר לקמן דמקום נבלת עוף טהור צני הסתרים הוי:

עשאוה כבבלת עוף טהור. אע"ג דנעלמא לא החמירו בטומאה בלועה הכא גזרו רצנן טפי כדי שלא יבא לטעות ולטהרו על ידי טבילה אפילו כשיצא לחוץ וכי משני הכא נמי כשיצא לחוץ סבר דלא גזרו: **הטעם** דאמר רבי זירא א"ר חייא בר אשי אמר רב יודלת שיערה לטבול מטומאה לטהרה ונעקר ממנה דם בירידה טמאה בעלייה טהורה א"ל רבי ירמיה לר' זירא בירידה אמאי טמאה בלועה היא א"ל ז"ל שיליה לרבי אבין דאסברית ניהליה וכרכיש לי ברושיה בי מדרשא אול שיליה א"ל עשאוה כבבלת עוף טהור השמטמאה בגדים בבית הבליעה מי דמו התם

וכי תימא חיישי' שמה נשפיר צה. ומסיקא קא מטמאה א"כ מאי אי אפשר חיישין מיצעי ליה: **אלא לרצנא נמי**. ללא אולה הילכך כל שעה פלטה והא דר' שמעון דיכולה לטבול לשמושה כגון שלא נתהפכה לאחר הטבילה ודברא צמתהפכת: ורצנא. לפרושי לן קרא אתא דכי כתיב(ו) ורחצו צמית דמשמע דיכולה לטבול צו צמית כשאינה מתהפכת. ל"א מתהפכת בשעת תשמיש ואין הזרע נקלט צמית יחד הילכך פולתת והולכת מעט מעט אינה מתהפכת בשעת תשמיש נקלט הזרע יחד ויוצא צמת אחת: **רואה הויא**. משום ראייה טמייה קרא(ו) ומשום נוגעת בשכבת זרע דעד השתא הויא נגיעת צית הסתרים ולא הויא טמאה אלא פלטה נגעה לזרעי ומטמיא: **לספור**. בזיבה צמית ספירה אי רואה הויא סותרת אל נוגעת לא שאם נגעה בשום טומאה אינה סותרת דהא וספרה לה כתיב(ו) והאיכא: **ולטמא כמשהו**. לראייה לא נעשה שיעורא כדלמרי' במתני' [מ.]. לדס צני ולזיבה ולקרי טמאין בכל שעה אל נוגע צני שיעורא כדלמיר צפירקין [לקמן דף מ.ג.] איכא למ"ד כדעשה ואיכא למ"ד כחתימת פי האמה: **אי שמיע ליה**. לרצנא שמואל: **מסינא**. דפלגי רצנן ור"ש לעיל [מ.ג.]: דקאמרי רצנן פולתת כבבת זרע וטמא בפנים כבחון ולר"ש דדיה כבועלה: **לרצנן רואה הויא**. לענין לטמא בפנים כבחון ולר"ש נוגעת הויא: **ואי לא שמיע ליה**. אמאי מספקא ליה מסבדא נוגעת הויא דהא לא מגופה חוץ אלא מה שקבלה היא פולתת: **ואליבא דרצנן לא קמיבעיא ליה**. דכיון דלרצנן מטמא בפנים כבחון אלמא רואה הויא וכ"ש דמטמאה במשורו ולענין סמירה נמי סתרה דהא צמית וציה מרבי ליה מיהיה(ו) (ו) וצויה: **כי קא מיצעי ליה אליבא דר"ש** ולטמא בפנים לא מיצעי ליה. דהא שמעינן לר"ש דלא וטמא במשורו: **כי קא מעיף ליה לספור** ולטמא במשורו מהו. מי אמרי' כי אמר ר' שמעון דיה כבועלה לטמא בפנים כבחון נמי לא מטמאה אל נוסחא לטמא במשורו לא משוי לה כנוגעת דהא א"י אמר דיה כבועלה סתרה ומטמאה במשורו כבועלה או דילמא לא שגא דכי היכי דלענין טומאת פנים משוי לה נוגעת לענין משורו וסתירה נמי משוי לה נוגעת: **לעולם לא שמיע ליה מסני**. ודקאמרינן

מסבדא נוגעת הויא לא היא מסבדא ולא הזיהר על טמא שרץ רואה הויא: **שדי צפרק אף על פי** (דף ס"א): **אמר ליה**. אביי שפיר אמר לך: **אל תלסור וטמא בפנים כבחון** כבועלה ומטמאה בפנים כבחון: **הובח ושומרת יום**. הכי קאמר צין שרפתה ג' ימים צין שרפתה יום אחד מטמאה בבית ראשונה: **אי צימוי נדה**. ילדה וראתה הא תני ליה זיבה הא תני ליה זיבה: **מטמאה לטהרה** (לעיל דף ל"ה): **צימוי וטבילה תלך רחמנא** דלא הוי דם טהור אלא לאחר טבילה: **ועמד שם יום או יומים**. עמאה. כל זמן שהיא צה וכשיצא צני אחריתי ללא טהרה טבילה והיינו דתניא צני מטמאה בבית החיצון: **טומאה בלועה הויא**. וקיימא לן צפרק בהמה הימקשה (חולין דף ע"ב ע"א). טומאה בלועה אינה מטמאה לא במגע ולא במשורו והכא הויא טומאה בלועה היא ולא דמיא לכל הנשים שמתמאות בבית החיצון דהתם משום ראייה(ו) דמאתמול היא וטומאת שצעה ורחמנא אמר [ויקרא טו] בצפרה מצי אתא צנית החיצון הויא ראייה אל הכא משום משא ונגיעה היא וטומאת ערס דאי משום ראייה מאתמול הויא ראייה וראייה דמאתמול לא מניחא לה האידנא דמאתמול הויא להו ימי טומאה והשתא הווי להו ימי טהור וטומאה בלועה לא מטמאה אפכרית ניהליה. פירשתי לו טעמא: **וכרכיש לי ברושיה**. הודה לדברי ונענע בראשו: **נגדים צנים בלועה**. נגדים שהיו לצנא בהן שצעה שנוגע בה אינן טמאין שאין להן טומאה בה [ויקרא כג] אין לך אלא מה שאמור בה אכילה ולא מגע ומה היא מטמאה נגדים שהיו לצנא בשעת בלועה כדכתיב (שם מ) [ובלן] נפש אשר תאכל נבלה וטריפה באזרח ובגר וכבש נגדי וטהר ונצלת עוף טהור כתיב דנצלת בהמה לא מטמאה צנית בלועה כדלמיר צפסמין [לקמן ע"ב] ונצלת עוף טהור נמי לא מטמאה כדלמיר כמורת כהנים [אחרי פרק יב] מי שאיסורו משום כל תאכל נבלה יצא עוף טהור שאין איסורו משום כל תאכל נבלה משום כל טמא:

(א) [לעיל ג.ג.] (ב) [שם ט.ט.] (ג) [שם ט.ט.] (ד) [ב"ב קמ"ג.] (ה) [ויקרא טו.] (ו) [ז"ל או משום.] (ז) [ויקרא טו.] (ח) [ויקרא טו.] (ט) [ז"ל צ"ל ד"ה הנה וטו.] (י) [ז"ל צ"ל ד"ה הנה ואחרי ד"ה והיולדת.]

הגהות הב"ח

(א) גמ' אלא שיליה לרצנא. ר"צ רבה גמיר ועי' ב"ש המוס' כ"י צנות כותס דף ג' ד"ה רואה: (ב) רש"י ד"ה ואלוהי וכו' מיהיה זוכה: (ג) ד"ה טומאה בלועה וכו' משום ראייה הויא ל"ל ומינת דמאתמול נמקח:

הגהות מהר"ב

הנשבור

(א) גמ' מ"ר הנה והנה. ר"צ עין מד"ש סי' קלד סי' כ"ו: (ב) שם אי צימוי נדה נדה. ר"צ יעו"ש כ"י ה"ל סי' כ"ב ב"ה: אף מ"ש ה"ה: [ג] עיין בספ"ש א"ת ד"ל מיי פ"ה מהל' אסורי ביאה:

מוסף רש"י

פולתת שכתב זרע. כגון ששמה צמית ופסקה והשתלה למטה ופולתת, מוח שממור מנייה, רואה הויא. הא דק"ל דפולתת טמאה משום רואה היא וסתרה, או נוגעת הויא. משום נוגעת, ונוגע לא סופר (נע"ו ל"ג). ברוקא הדא פתירו. טבלס וכת אמת דהס וקוקיס (רוב ע"ב).